

Nr 488.

Av herr **Ohlin m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 220, med förslag till lag om folkpensionering, m. m.

Den förbättring av folkpensionerna, som föreslås i Kungl. Maj:ts proposition nr 220, avser att bereda personer utan inkomst trygghet för en dräglig minimistandard. Om de föreslagna beloppen i nu rådande levnadskostnadsläge kunna anses något så när tillräckliga härför — med hänsyn till den möjlighet till kommunala tilläggs pensioner som står till buds — så är det uppenbart, att en stegring av levnadskostnaderna utan motsvarande höjning av pensionerna skulle göra dessa alldeles otillräckliga. Skola de pensionsberättigade erhålla den eftersträfvade tryggheten, kräves följaktligen att de beredas säkerhet för pensionens *realvärde* genom garanti för att, om anledning därtill uppkommer, pensionens belopp i pengar räknat justeras efter levnadskostnaderna. Det vore icke rimligt om staten skulle använda en höjning av prisnivån som en förevändning att reducera pensionernas realvärde. Det senaste halvseklets erfarenhet tyder icke på att en prisstegring skulle vara ett tecken till att folket i dess helhet blir fattigare. Tvärtom har den reala nationalinkomsten under prisstegringsperioder varit stigande, fränsett under de båda världskrigen med deras speciella förhållanden. En prisstegring utgör följaktligen ingen giltig anledning att reducera pensionens verkliga värde genom att underlåta en justering uppåt av de nominella beloppen, i varje fall när levnadskostnaderna undergått en väsentlig förskjutning.

Vi finna det under sådana omständigheter naturligt, att statsmakterna, när beslut fattas om pensionsreformen, slå fast, att avsikten är att bereda de pensionsberättigade säkerhet för pensionernas realvärde. Risker för en prisstegring under det närmaste årtiondet får anses så stor, att en försäkran av denna art torde ha väsentlig betydelse för skapande av den trygghetskänsla, som pensioneringen avser att åstadkomma. Vidare finna vi det väl motiverat att frågan på vad sätt denna säkerhet för pensionernas realvärde lämpligen tryggas, t. ex. genom automatiskt uppkommande tillägg vid viss framtida stegring i levnadskostnaderna, de senare mätta med någon adekvat index, upptages till undersökning. Vi dela härvidlag den principiella inställning, som inom socialvårdskommittén redovisats i ett särskilt yttrande av herr Hartmann, med instämmande av herr Wallén och fru Nordgren, och finna tiden redan nu vara inne att igångsätta en dylik undersökning.

Med hänvisning till ovanstående få vi härmed vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t an-
hålla, att en undersökning utan dröjsmål sker rörande
lämpligaste sättet att bereda de till folkpension berätti-
gade säkerhet för ett bibehållande av det realvärde pen-
sionen har vid den tidpunkt då beslut om pensions-
reformen fattas.

Stockholm den 30 april 1946.

Bertil Ohlin.

O. E. Sandberg.

Edvin Jacobsson
i Igelsbo.
